

bede ved at see den træde ud i Livet; det er jo Noget, der ikke er særegent for denne Art af Frihed, men som er fælles for al mulig Frihed, at selv de, der have havt den bedste Overbevistning om Nødskeligheden af Friheden, kunne stødes tilbage fra den ved at see, hvorledes den gestalter sig, naar den er traadt ind i Livet, og det kan jo ogsaa ofte være vel begrundet, og under alle Omstændigheder i mange Tilfælde meget undskyldeligt, om en saadan Forandring i Anskuelse finder Sted. Jeg tilstaaer imidlertid, at med Hensyn til den Frihed, der er fremkommen ved Sognebaandets Løsning, forekommer det mig, at der ikke har været nogen særdeles gyldig Anledning til Frygt eller Vængstelse, ihvorvel jeg vil indrømme, at en saadan vilde komme frem, dersom man vilde forsøge i en altfor stærk Grad at forcere Følgerne deraf udover det Maal, som i Virkeligheden er givet i selve Loven. Jeg troer visselig, at det vilde være en stor Misfjendelse af Lovens hele Mening, om man vilde betragte dem, der stilt sig fra den Menighed, hvortil de hørte, for at slutte sig til en anden Præst, som om de havde lagt en særegen Uvillie mod Præsten eller den øvrige Menighed for Dagen, og som om de stode i et halvt fjendeligt Forhold til denne. Forsaavidt en saadan Tilstand virkelig finder Sted, maa det meget beklages, og Anledningen dertil kan jo maaskee undertiden søges i Feil fra Præstens Side, undertiden ogsaa maaskee i en urigtig Optræden fra de Medlemmets Side, som saaledes have stilt sig fra Menigheden. Det er imidlertid ganske vist, at det vilde være absolut imod Lovens hele Mening, om man vilde gjøre en saadan Opsattelse gjældende; men ganske anderledes stiller det sig, naar der spørges om, hvorvidt disse Medlemmer skulle kunne ansees for at have en almindelig Berettigelse til at benytte Kirken. Det er aaben-

bart, at dersom man vilde forsøge paa at gjøre dette gjældende, vilde man netop udsætte denne Frihed for meget betydelige Vanskeligheder og for store Ansøgninger, der meget let kunde komme til i høj Grad at stade Virkningen deraf, og det saavel med Hensyn til den Menighed, som de oprindeligt tilhørte, som til den Menighed og den Præst, til hvilken de havde sluttet sig. Det kan jo ikke nægtes, at da der er en Mulighed for, at Enkelte af Menigheden kunde have sluttet sig til en Præst og andre til en anden, kunde der blive Spørgsmaal om en saadan Misbenyttelse af Kirken af flere smaa Kredse, hvilket let vilde kunne fremkalde en høj Grad af Forvirring i den hele Tilstand i en saadan Menighed. Det er muligt, at der under den fortsatte Virksomhed af Lovens om Sognebaandets Løsning kunde fremkomme en saadan Tilstand, hvor det vilde vise sig, at den overveien- de Del af en Menighed havde forladt den Præst, der var beskikket for den, og søgt til en anden. Det er saadanne enkelte Tilfælde, der muligt kunne opstaae, og som vistnok vilde naturligt lede til, at en eller anden Forandring maatte foregaae, men da neppe den, at Præsten skulde blive i en saadan Menighed, og at Kirken skulde aabnes ogsaa for de andre Præster, som Menighedens Medlemmer søgte til. Det er aabenbart, at der er en anden Vej, som er naturligere og vil tilbyde sig for den vedkommende Præst selv. Men selv om dette ikke skete, vilde der dog være en anden Vej, hvorved en naturligere Tilstand kunde fremkomme i en saadan Menighed. Jeg troer ogsaa, at det med fuld Høie er fremhævet af den ærede 3de Landstingsmand for 1ste Kreds (Glausen) her idag, at en saadan Frihed vilde meget let komme til at virke i høj Grad stadeligt paa den Menighed, for hvilken den selvvalgte Præst iøvrigt var Sjælesørger, saavel som for ham selv tillige.